

Toda prešlo je nekaj minut in naša torpedovka se vrne nepoškodovana v пристanišče, francosko brodovje pa je izginilo za obzorjem.

Črnogorska zastava v Zagrebu.

K.B. Zagreb, 28. oktobra. Danes se je na trgu pred kôrnim zapovedništvom eno črnogorsko zastavo razstavilo, katero je ena naših pogorskih brigad dne 6. oktobra v boju pridobila.

Yrl praporščak.

Jelačićev polk je bil v zadnjih bojih ob Drini nameščen na zelo izpostavljeni postojanki. Neki praporščak je znal svoje ljudi navdušiti za najneverjetnejša junaštva in se je tudi prebil ž njimi skozi sovražne čete. Bil je ranjen in prepeljali so ga z 20 možmi njegove stotnije v Zagreb. V Zagrebu so hoteli v bolnišnici namestiti praporščaka v častniško sobo, a praporščak je prosil, naj ga raje puste pri njegovih hrabrih Ličanih, čemur so tudi ugodili. In praporščak je sedaj sobni poveljnik pri svojih ljudeh, njihov tolažnik in svetovalc, ki jih razvedruje s svojim vedno svežim humorjem. Če pa začenja veselo razpeloženje ponehavati in ljudje hočejo obupovati, tedaj pa zagrmi po sobi praporščakovo povelje: „Nastop!“ In vojaki, ležeči v pločevinastih oblogih, ki se ne morejo ganiti s postelje, se zakrohotaajo na vse grlo . . .

Nove armade.

„Kölnische Zeitung“ piše: Vest, da se na Angleškem 1.200.000 mož vežba za vojaško službo, je malo verjetna. Mogoče je, da Angležem res ne manjka ljudi, ker jih je mnogo brez posla in jih je samo v tekstilni industriji glasom „ekonomista“ pol milijona brez zaslužka. Toda Angleži nimajo zmognih ljudi, da bi rekrute poučevali. Vrh tega očita angleško časopise vojnemu ministerstvu, da ni pripravljeno za organizacijo velikih mas, ker nima za nje ne oblek, ne orožja. „Times“ in drugi angleški časopisi so nedavno tega pisali, da Angleška še tedaj ne bo mislila na mir, ko bo že zadnji ruski kozak stal ob Uralu in bo zadnji sluga v Bordeaux vjet. Angleška pravi, da je doslej poslala v vojno samo svoje predstraže, masa pa da pride v jeseni leta 1915. Ta izpoved kaže, da gre angleška mobilizacija le počasi naprej, kar dela na Francoskem slabo kri. V oficijalnih izkazih pravijo Angleži, da so do 10. oktobra izgubili 1541 oficirjev in 32.880 vojakov. To je velikanški odstotek, ker Angleži sami računajo, da so doslej poslali na bojišče samo 200.000 mož. Od 10. oktobra naprej so imeli Angleži seveda še nove izgube. Na vsak način pa angleška armada broječa 1 milijon mož, ne vznemirja Nemčije. Pri oboroženem narodu, kakor je nemški, se bori vsak za svojo domovino in ne kakor pri Angležih za devet ali sedaj 15 šilingov na dan. Zvišanje vojaške plače najbolje priča, kako je navdušenje angleških prostovoljcev. Naši prostovoljci, dasi niso plačani, dajo svoje življenje za domovino. Njih je dva milijona, Avstrija pa jih ima pol drugi milijon. Ti trije pa in en pol milijona mož bodo v kratkem izvežbani. Če se jim doda še letnih 1914., znaša to na Nemškem in v Avstriji en milijon več. Na razpolaganje je torej 4 in pol milijona mož proti takojmenovanemu milijonu 200.000 Angležev, in to zadostno govori, kako je ceniti angleške baharije.

Koliko sovražnikov so Nemci že vjeli?

Iz Berlina poročajo listi: Do 21. oktobra bilo je v vjetniških taborih na Nemškem: Francozov: 2.472 oficirjev, 146.897 vojakov; — Rusov: 2.164 oficirjev, 104.524 vojakov; — Belgijcev: 547 oficirjev, 31.378 vojakov; — Angležev: 218 oficirjev, 8.669 vojakov. — Med temi vjetniki je 6 francoskih, 18 ruskih (med njimi 2 zapovedujoča) in 3 belgijskih generalov. Vse skupaj vije lo torej hrabri naši

nemški zavezniki 296.869, torej skoraj 300 tisoč sovražnikov. — To je bilo pa le do 21. oktobra. Med tem časom pa do danes napravili so zopet mnogo tisoč vjetih, tako da je število vjetih sovražnikov že 300.000 daleč prekosilo.

Utrjevanje Pariza.

Berolin, 24. oktobra. (Kor.-urad.) „Vossische Zeitung“ javlja preko Kodanja: Dela pri pariških utrdbah se nadaljujejo s podvojeno silo. Gubernator Gallieni je ukazal, da se spravi iz pariških bolnišnic vsi ranjenci. Izvedenci sodijo, da je Pariz založen s premogom le do srede decembra. Vojna uprava je sklenila odpraviti rdeče hlače pri armadi ter jih nadomestiti z modrosivimi.

Nekaj o topovih in njih nabojih.

Vsak dan beremo ali slišimo pripovedovati ranjence o topovih in njihovem smrtonosnem delovanju. Ne bo odveč, če prav na kratko opišemo to vrsto bojnega orožja.

Topovi, ki služijo vojskovanju na suhem, so dvojne vrste: kanoni in možnarji (ali havbice). Kanoni imajo dolge cevi in mečejo svoja zrna nizko pri tleh, naravnost proti sovražnim ciljem. Ako se cilj, na primer sovražna četa ali nizek okop, za katerim je skrita, vidi, streljajo nanjo kanoni. Če pa je sovražnik skrit za visokim okopom ali za hribom, tako da ga ni videti, ga vzamejo na piko možnarji. Ti imajo kratke cevi in streljajo visoko v zrak obrnjeni, tako da strel najprej leti visoko napošev v zrak, potem pa, ko doseže višek, pada zopet pošev proti svojemu cilju, ki ga zadene od zgoraj navzdol. Naša artilerija (topništvo) je razdeljena v kanonske in možnarske polke (Feld-Kanonen-Regimenter in Haubitzen-Regimenter). 42 cm topovi, ki rušijo francoske in belgijske trdnjave kakor piškave orehe, so veliki možnarji, katerih cev ima v premeru 42 cm.

Nabijajo ali bašejo topove s podolgastimi, več kilogramov težkimi naboji. Nekdaj so bili ti naboji okrogli (odtod ime kroglja) in iz celega kosa. Rabili so jih samo za rušenje trdnjav. Danes streljajo tudi na sovražne roje na prostem. Da dosežejo uspehe, ne smejo biti naboji iz celega in okrogli (temveč so podolgasti zato, da se vsled zarez v topovi cevi začno vrteti okoli svoje osi in ostanejo v pravi smeri, ter imajo pri udarcu večjo silo) in votli ter napolnjeni z razstrelivom, ki najbolj raztrga ob svojem času, in tako povzroči večjo škodo sovražniku. Ti naboji so tudi dvojne vrste:

granate in šrapneli. Granate so sicer iz celega kosa jekla, a so votle in napolnjene z razstrelivom. Ko zadenejo na oviro (zemljo ali zid), se najprej nekoliko vanjo zarijejo, potem pa na drobne kosce razlete in vse kar je blizu, razbijejo. Zato se z granatami obstreljujejo močne utrdbe in okopi. Šrapnel se po zunanje loči od granate le po tem, da ima na sprednjem koncu „špico“ iz mesinga. Napolnjeni so šrapneli z nad 300 krogli, ki so v lite v maso od žvepla in drugih razstreljivih snovi. S posebnim ključem (francozom) se sprednji konec tako zasuje, da se ob določenem času masa odnotraj vžge, špico odbije in nad sovražnika se vsuje, kakor iz strelne puške, toča krogel od zgoraj dol. Te krogle niso tako snažne in drobne, kakor iz puške, zato so rane od šrapnelov večje in se rade tudi gnoje. Vsled tega se vojaki najbolj boje šrapnelovih ran.

Nemški uspehi.

K.-B. Berlin, 27. oktobra. Wolffova pisarna poroča: Veliki glavni tabor, 27. oktobra dopoldne. — Naznanilo najvišjega armadnega vodstva:

Boji ob koncu Yser-Ypres-kanala pri Ypres in južno-zahodno Lille nadaljujejo se z isto trdovratnostjo. Nemško vojaštvo napravilo je tudi včeraj napredke. Na ostalih delih glavne fronte na vzhodu se bistveni dogodki niso prigodili.

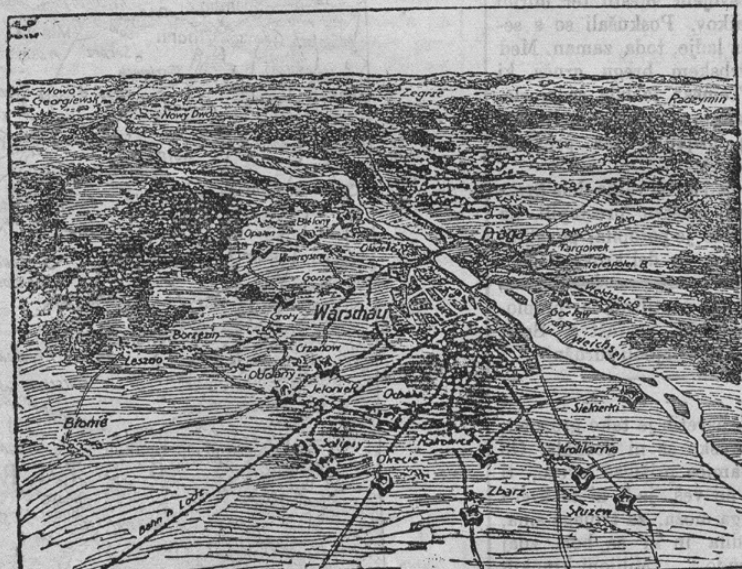
Zahodno od Avgustowa je napad Nemcev v počasnem napredovanju. Jugo-zahodno od Varšave bili so vsi napadi velikih ruskih moči od naših vojakov nazaj vrženi. Severno od Iwangoroda prekoračili so novi ruski armadni kōri reko Weichsel.

Božič na bojišču.

Božič se bliža, praznik ljubezni in domačije. Bodisi reven ali bogat, vsak pripravi — bodisi iz trudapolnih prihrankov, bodisi iz preobilnosti, tistim, ki so najbližji njegovemu srcu kako darilo. Komu se ne poroše oči, če pomisli na naše vojake, ki izpolnjujejo v tem času, daleč od doma, mogoče v zapuščeni okolici, najplemenitejšo a tudi najtežavnejšo dolžnost. Vojni preskrbovalni urad c. in kr. vojnega ministrstva je sklenil poslati junakom skromno božično darilo in v ta namen naklonil pol milijona kron. Če tudi je ta svota zdatna, le ne zadošča,

Varšava.

Danes prinašamo sliko ruske trdnjave Varšava. Vkljub velikemu naporu se Rusom ni posrečilo, ustaviti napredovanje nemške in avstro-ogrske armade proti Varšavi. 60 kilometrov zahodno od Varšave bila je ruska kavaljerija hudo tepena in kmalu bode pričel grozoviti napad na Varšavo samo. Varšava leži ob levem bregu reke Weichsel in je glavno mesto ednako imenovanega okraja ter središče mnogih železnic. Varšava je jako močno utrjena in poleg tega je v njeni bližini večina ruske armade združena.

Reliefkarte von Warschau.

po 3.—, 5.—, 6.— kron se dobijo v zalogi

tole (Zimmersessel) po 3'—, 5'—, 6'— kron se dobijo v zalogi
SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptulu.

da se vsakemu vojaku na vojišču napravi malo veselje. V ta namen mora vse sodelovati! S tistimi redkimi, ki nimajo nobenega v vojski, bodo tekmovali tisti, katerih sin, brat, mož ali zaročenec se vojskuje za domovino... Vojni preskrbovalni urad (Dunaj IX., Berggasse 16) zato prosi, da naj se mu v ta namen poklanjajo velikodušna denarna darila kolikor mogoče kmalu. Urad poskrbi, da bodo naše čete po oddelkih pravočasno božična darila, kot zvest pozdrav iz ljube domovine, zastavo ljubezni naših najtoplejših spominov, znak upanja na veselo svidenje! C. in kr. vojno ministerstvo, vojni preskrbovalni urad, Dunaj IX., Berggasse 16. Podmaršal Löbl, s. r.

NESTLÉ-JEVA

MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastoj
Nestlé, Dunaj I. Biberstrasse 2 S.

Oberst Langer.

Prinašamo sliko zapovednika avstrijskih baterij z motornimi možnarji, katerega je nemški cesar odlikoval z železnim križem. Oberst Langer

Oberst Albert Langer,
der Kommandant der österreich. Motorbatterien.

je s svojo izborna artiljerijsko zmožnostjo na francoskih bojiščih, zlasti pri trdnjavah Maubeuge, Givet in Namur na odlični način k nemški zmagi pripomogel.

Cenjeni prijatelji!

Politični in gospodarski boji za kmete, obrtnike in delavce postajajo vedno hujši. Od vseh strani se pojavljajo nasprotniki. Vred tega pa je tudi treba, da si vsakdo nabavi list, ki mu vedno in povsod služi in ki zagovarja ljudske pravice.

„Štajerca“

je tak list, v vsakem oziru neustrašen in pogumen.

Vsak pravi prijatelj ljudstva
bode torej:

1. „Štajerčev“ naročnik

2. Zahteval v gostilnah, tobakarnah, kavarnah in brivnicah „Štajerca.“

3. Agitiral za „Štajerca.“

Obenem prosimo ob priliki nastopivšega novega polletja vse one, ki so z naročnino zaostali, naj jo blagovoljivo vposlati!

Vsi na delo za naš list!

Novi dogodki v Albaniji.

Laško vojno brodovje ob albanskem obrežju.

Rim. „Agenzia Stefani“ poroča: Vojna ladja Dandolo, katero je spremljal torpedni čoln Climene, je dne 25. oktobra priplula v Valone, kjer sta že vojni ladji Ogordat in Dardo. Dandolo je pripeljal s seboj osebo, ki bo v Valoni v sporazumu s krajevnimi oblastmi uredilo sanitetni in pomožni oddelek za olajšanje bede med epirotskimi begunci. Italija je sanitetne postaje že prej v Skadru in Draču uredila.

Vojna ladja Calabria, kateri se bo pridružila še Aetna, je že začela križariti ob obalah srednje Albanije, da prepreči vtihotapljenje orožja, municije in izkrcavanje oboroženih oseb. Izkazalo se je, da se nameravajo podvzeti akcije, ki kršijo londonske sklepe o nevtralizaciji Albanije.

„Turinska Stampa“ piše, da je položaj v Valoni postal neznosen. Prebivalci stoje na straži na obrežju in čakajo hrepeneče laških ladij. Epirotski begunci, ki so morali veliko prestatii vsled slabega vremena, so iskali varstva v dveh mošejah, odkoder so jih s silo izgnali. Zato je dal laški admiral izkrcati oboroženo moštvo torpednega lovca Agordat in dosegl, da je izdal valonski guverner na prebivalstvo razglas, v katerem se grozi z obstreljevanjem mesta od strani ladje Agordat, če ne bodo šli beguncem na roko.

„Gazzeta del Popolo“ pa piše, da sklepa iz nekega rimskega poročila, da Italija pravzaprav ne misli zasesti Valone. Italija ne namerava v imenu Evrope nobene akcije, ki bi ji roke vezala, braniti hoče samo begunce, in proti temu nima Evropa ničesar. Laško opirališče je otok Saseno v vohu v valonski zaliv.

Secolo se boji najhujšega za bodočnost Italije, če Valone zasede. Valona sama je v vojaškem oziru brez pomena, ako se istočasno ne zasede obal do rtiča Stylos. Nadaljno zasednje in vzrok k zapletku je torej že dan.

Turško časopisje pa sodi, da se bo Italija izognila vsaki priliki za nesporazum z Avstro-Ogrsko glede na Albanijo. Če bi morala Italija posredovati, bi se omejila le na južno Albanijo, da se končajo grško albanski spori.

Agenca d'Athens poroča, da so Albanci napadli dne 25. oktobra epirotski zbor Moscho polis. Epirotom se je posrečilo, da so napad odbili. Voditelj zbora Tripolitakis je v boju padel.

Uradno poročilo o valonskem vprašanju.

Rim, 22. oktobra. „Agenzia Italiana“ objavlja o vprašanju glede Valone oficijozno noto, ki se glasi:

O tem, kakšna da je ali bi naj bila akcija Italije z ozirom na valonski problem, so se zadnje dni nele razširjale docela nenatančne in svojevoljne vesti, marveč i zrekale so se tudi sodbe in dajala pojasnila, ki morajo napolniti z začudenjem vsakoga, ki pozna tudi le površno ono velikansko važnost, ki jo ima seveda za Italijo tak problem. In zdaj pa zdaj je kdo prišel celo tako daleč, da je zanikal ali karsibedi oporekal razlogom, za nas življenskega pomena, glede svobode in varnosti naše dežele v Jadranskem morju.

Po tem uvodu mislimo, da bo nasproti vztrajajočim vestem in vtiskom, ki ne odgovarjajo resnici, koristno povedati, kaj izhaja iz vsega tega kot resnično stanje uredb in stvari.

Pred vsem treba točno označiti, da je akcija Italije za Valono, kakoršnakoli ta akcija bodi, popolnoma tuja kruti vojni, v katero je padel tolik del Evrope in tuja sklepom, ki jih vtegne določiti konec te vojne. Dosledno bi akcija Italije glede Valone ne bila in ne mogla biti čin, ki bi bil na eni strani stvari v nasprotju z določbami londonske konference in z druge strani pa tak čin, da bi mu oporekala katera izmed velesil, ki so podpisale dotični zapisnik.

To, kar je Italija sklenila storiti, ni torej, kakor se je govorilo in hočejo, da bi se verjelo, zasedenje Valone, in vsled tega so neopravičene vse domneve in tudi skrbi zaradi obširnega premikanja vojaštva, zaradi pustolovskih dogodkov, bitk z manjšimi, raztresenimi krdeli in podobnih, več ali manj vznemirjajočih in učinkujočih

domnev. Marveč Italija zahteva, v zvezi z neprestanimi in natančnimi navodili in dobro znanim ravnanjem, ki jih je dežela vedno odobravala, da njene pravice in njene najvišje koristi ne trpijo nobene škode, ter ne namerava drugo nego njih varstvo. Mi torej iz tega bistvenega razloga — ki pomeni obenem tudi zagotovilo — ter iz človekoljubnih čustev, s katerimi nas navdaja krajevni položaj, posredujemo, ne da bi osvajali, marveč mi posredujemo, da smo navzoči in da istodobno nudimo jamstvo tam, kjer druge mednarodne činitelje vsled vojske pogrešamo.

Nasha prisotnost v Valoni, pojašnjenja v njenih pravih mejah, odgovarja torej popolnoma visokim dolžnostim sedanjega trenutka in koristim dežele, ki jih varuje in zanje jamči v vsakem slučaju, ne more pa povzročiti onih zapletkov, ki jih je lahko kritika te dni tako na široko slikala.

Vojska

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vsej, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Razno.

Javna zahvala. Na naši nabiralni vožnji za ranjene vojake v ptujskih bolnišnicah podelila so se nam v Gersdorfu, Sv. Kunigundi, Sv. Marku, Novivasi pri Sv. Marku, zlasti pa v Spuhlji in Zabovcih življenska sredstva vseh vrst v obilni meri. Za to požrtvovalnost s katero se je našim hbrim vojakom mnogo veselja napravilo, izrekam v imenu ranjenih najiskrenejšo zahvalo. Naj bi se obnesla i zanaprej ta požrtvovalnost za domovino in njene pridne vojake. — V Ptuj, oktobra 1914. — Emma Behrbalk, lekarnarjeva soproga.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Piše se nam: Na tukajšnji zasebni ljudski šoli nemškega „Schulvereina“ se prične poduk dne 3. novembra. Namesto k vojakom poklicanega nadučitelja g. Otto Flöry prevzel je vodstvo šole dosedanji nadučitelj na nemški zasebni ljudski šoli v Sevnici, gospod Max Tomitsch. Upamo, da bo de ta tako blagotono razvijajoča se šola tudi letos mnogo dobrega in koristnega vstvarila.

Vinska trgatve je večinoma dokončana. Letošnji most je naravnost izborne kakovosti in že prav dolgo časa nismo imeli take kapljice. Žalibog da vsled sedanjih razmer kupci bolj malo prihajajo in da vsled tega tudi cene tega izbornega vina niso visoke. Tudi množina vina ni tako velika, kakor je bilo to pričakovati. Vina je razmeroma malo. Kdor zna ceniti res krasno štajersko kapljico, ta naj torej nemudoma pride in si kupi svojo zalogo. Takega vina ni lahko dobiti!

Poslanec Malik na bojišču. — 27. domobranski polk. Kakor poročajo graški listi je izdajatelj „Marburger Zeitung“ L. Kralik dobil te dni od poslanca Malika, ki služi v prostovoljskem avtomobilskem zboru na severnem bojišču, vojno dopisnico z dne 13. t. m., ki se glasi: Velikih naporov te strašne vojne skoro ne čutim večkrat se vprašam iz česa sem prav za prav ustvarjen. Predčerašnjim sem se s svojim avtomobilom prevrnil v neki jarek; bila je noč in deževalo je strašno. Nevarnosti